Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/1451

16.7.2025

BESLUIT (GBVB) 2025/1451 VAN DE RAAD

van 15 juli 2025

ter ondersteuning van de inspanningen ter voorkoming en bestrijding van de illegale verspreiding van en de illegale handel in handvuurwapens en lichte wapens (SALW) en munitie daarvoor en hun impact in Noord- en Zuid-Amerika — Fase III

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In de EU-strategie van 2018 tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens, en munitie daarvoor, met als titel "Wapens beveiligen, burgers beschermen" (de "EU-SALW-strategie") worden de richtsnoeren vastgesteld voor het optreden van de Unie op het gebied van handvuurwapens en lichte wapens (*small arms and light weapons* — "SALW").

(2) Op regionaal niveau hebben de Unie en haar lidstaten er zich in de EU-SALW-strategie toe verbonden bijstand te verlenen aan andere landen om het beheer en de beveiliging van voorraden in het bezit van de staat te verbeteren door de nationale wetgevende en bestuurlijke kaders te versterken, evenals de instellingen die het legitieme aanbod en voorraadbeheer van SALW en munitie voor defensie- en veiligheidstroepen reguleren.

(3) In de EU-SALW-strategie staat dat de Unie synergie zal nastreven met de betreffende Amerikaanse staten en regionale organisaties om de illegale verspreiding van en de illegale handel in SALW terug te dringen, met het oog op het bestrijden van gewapend geweld en criminele activiteiten.

(4) De Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) is het secretariaat voor het Inter-Amerikaans Verdrag ter bestrijding van de illegale productie van en handel in vuurwapens, munitie, explosieven en aanverwant materiaal (Cifta), en zorgt voor de coördinatie en uitvoering van regionale initiatieven ter bestrijding van illegale SALW in Noord- en Zuid-Amerika.

(5) De Unie heeft eerder door middel van de Besluiten (GBVB) 2018/2010 ([1]) en (GBVB) 2022/847 ([2]) van de Raad steun verleend aan de OAS ter ondersteuning van de bestrijding van de illegale verspreiding van en de illegale handel in SALW en munitie daarvoor en hun impact in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. In de context van de uitvoering van de EU-SALW-strategie wordt met dit besluit beoogd het gewapend geweld in Noord- en Zuid-Amerika aan te pakken. Daartoe financiert de Unie het in de bijlage beschreven project, dat tot doel heeft de illegale verspreiding van en de illegale handel in vuurwapens en munitie daarvoor tegen te gaan en het gebruik van vuurwapens in zwaar getroffen gemeenschappen te voorkomen.

2. Dit besluit heeft de volgende doelstellingen:

a) de regelgevingskaders versterken om de illegale handel in vuurwapens in Noord- en Zuid-Amerika aan te pakken;

b) de uitwisseling van kennis en informatie met betrekking tot de illegale handel in vuurwapens en de illegale verspreiding van SALW in Noord- en Zuid-Amerika vergroten;

([1]) Besluit (GBVB) 2018/2010 van de Raad van 17 december 2018 ter ondersteuning van de bestrijding van de illegale verspreiding van en handel in handvuurwapens, lichte wapens (SALW) en munitie daarvoor, en hun impact in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied in het kader van de EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens en munitie daarvoor "Wapens beveiligen, burgers beschermen" (PB L 322 van 18.12.2018, blz. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/2010/oj).

([2]) Besluit (GBVB) 2022/847 van de Raad van 30 mei 2022 ter ondersteuning van de inspanningen ter voorkoming en bestrijding van de illegale verspreiding van en handel in handvuurwapens en lichte wapens (SALW) en munitie daarvoor en hun impact in Noord- en Zuid-Amerika (PB L 148 van 31.5.2022, blz. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/847/oj)).

c) de capaciteit van de staat om de levenscyclus van SALW en munitie te beheren versterken, waarbij het risico op omleiding naar de illegale markt wordt beperkt;

d) de nationale systemen voor het stelselmatig traceren van illegale SALW versterken;

e) de risicofactoren in verband met gewapend geweld op gemeenschapsniveau verminderen, en

f) de subregionale samenwerking versterken door de ontwikkeling en uitvoering van de subregionale routekaart inzake vuurwapens.

3. De bijlage bij dit besluit bevat een nadere omschrijving van het project.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid ("HV") is belast met de uitvoering van dit besluit.

2. De technische uitvoering van het in artikel 1 bedoelde project berust bij de OAS.

3. De OAS voert zijn taken uit onder de verantwoordelijkheid van de HV. De HV treft daartoe de nodige regelingen met de OAS.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het door de Unie gefinancierde project bedraagt 4 055 956 EUR.

2. De uitgaven die met het in lid 1 genoemde referentiebedrag worden gefinancierd, worden beheerd overeenkomstig de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.

3. De Commissie houdt toezicht op het correcte beheer van de in lid 2 bedoelde uitgaven. Daartoe sluit zij de nodige financieringsovereenkomst met de OAS. In de financieringsovereenkomst wordt bepaald dat de OAS er zorg voor moet dragen dat de zichtbaarheid van de bijdrage van de Unie in verhouding staat tot haar omvang.

4. De Commissie stelt alles in het werk om de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden daarbij en van de datum van sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 4

1. De HV brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van regelmatige inhoudelijke verslagen die door de OAS worden opgesteld. Die verslagen vormen de basis voor de evaluatie door de Raad.

2. De Commissie brengt verslag uit over de financiële aspecten van het in artikel 1 bedoelde project.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

2. Dit besluit vervalt 36 maanden na de datum van sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst. Het verstrijkt echter zes maanden na de datum van inwerkingtreding indien er binnen die termijn nog geen financieringsovereenkomst is gesloten.

Gedaan te Brussel, 15 juli 2025.

Voor de Raad

De voorzitter

K. KALLAS

BIJLAGE

Project ter ondersteuning van de inspanningen ter voorkoming en bestrijding van de illegale verspreiding van en handel in handvuurwapens en lichte wapens (SALW) en munitie daarvoor, en de impact ervan in de Amerika's –

Fase III

1. **Achtergrond**

De Amerika's zijn nog steeds de meest gewelddadige regio ter wereld. Dat geweld eist met name een zware economische, sociale en menselijke tol onder de meest kwetsbare bevolkingsgroepen. Volgens de meest recente wereldwijde studie over moorden waren de Amerika's in 2021 het gebied met de hoogste regionale moordratio: 15 moorden per 100 000 inwoners, tegenover een wereldwijd gemiddelde van 5,8 per 100 000 inwoners ([1]). Hoewel er vooruitgang is geboekt bij het terugdringen van het aantal moorden – in 2017 bedroeg de ratio 17,2 moorden per 100 000 inwoners ([2]) – vindt één op drie moorden nog steeds plaats in de Amerika's. Bovendien wordt bijna 70 % van die moorden gepleegd met een vuurwapen ([3]). Daarom is het essentieel dat de capaciteit van de Latijns-Amerikaanse en de Caribische landen om gewapend geweld aan te pakken wordt versterkt.

Er zijn verschillende factoren die bijdragen tot het gewapend geweld in de regio. De illegale verspreiding van wapens en munitie, met name in een context van grote ongelijkheid, sociale uitsluiting en een gebrek aan toegang tot openbare diensten en methoden om conflicten op een vreedzame manier op te lossen, brengen de veiligheid van de gemeenschap in gevaar. Daarnaast vormen georganiseerde criminele groepen een bedreiging voor de stabiliteit van Latijns-Amerikaanse en de Caribische landen doordat zij de illegale wapenmarkt aanwakkeren via illegale routes waarbij misbruik wordt gemaakt van de poreuze grenzen en het ontoereikende toezicht op het legale verkeer van vuurwapens en munitie. Om het gewapend geweld in Noord- en Zuid-Amerika doeltreffend aan te pakken, moet in het kader van een alomvattend beleid prioriteit worden gegeven aan het beheersen van illegale vuurwapen- en munitiestromen en de aanpak van risicofactoren binnen gemeenschappen middels een tweeledige aanpak die gericht is op zowel het aanbod van als de vraag naar illegale vuurwapens en munitie.

De regio beschikt al over een kader om de controles gedurende de levenscyclus van vuurwapens en munitie te versterken. Het Inter-Amerikaans Verdrag ter bestrijding van de illegale productie van en handel in vuurwapens, munitie, explosieven en aanverwant materiaal (Cifta), dat in 1997 is ondertekend en door 31 landen in Noord- en Zuid-Amerika is geratificeerd, blijft een belangrijk mechanisme voor regionale samenwerking om de illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens, munitie en explosieven te voorkomen, te bestrijden en uit te roeien. In het Cifta zijn juridisch bindende verplichtingen vastgelegd met betrekking tot het beheer van vuurwapens en munitie gedurende de hele levensduur, het tegengaan van de onttrekking aan legitieme gebruikers en de strijd tegen de illegale handel in vuurwapens. Er moeten echter meer inspanningen worden geleverd om het verdrag uit te voeren. Ondanks de inspanningen van de overheden, heeft de regio nog een lange weg te gaan bij de uitvoering van dit beleid om ervoor te zorgen dat alleen gemachtigde gebruikers toegang hebben tot vuurwapens en munitie.

De eerste uitdaging is het gebrek aan gegevens om nader inzicht te krijgen in het verschijnsel in elk land en om lacunes in de institutionele capaciteit op te sporen. Landen beschikken ook niet over de wetgeving, het personeel en de uitrusting om toe te zien op de legale handel in en het rechtmatige gebruik van vuurwapens en munitie. Hoewel de markering van vuurwapens is toegenomen, is de capaciteit van registratiesystemen beperkt. Het gaat doorgaans om afzonderlijke papieren, zonder gegevensintegratie. Zodra een burger of een particulier beveiligingsbedrijf een vergunning tot het voorhanden hebben van een vuurwapen krijgt, is er in de praktijk geen aangewezen eenheid of personeel om te controleren of de vergunningsvoorwaarden worden nageleefd. Ook het toezicht op de wapenvoorraden in staatsbezit is laks. Strijdkrachten en veiligheidstroepen passen niet systematisch protocollen voor voorraadbeheer toe. Daardoor neemt de kans op omleiding van vuurwapens en munitie naar de illegale markt toe, evenals het risico op onvoorziene explosies in opslagfaciliteiten.

Het is ook relatief gemakkelijk om vuurwapens en munitie tijdens internationale overbrengingen om te leiden. Vergunningverlenende autoriteiten, douane en grensagentschappen beschikken niet over de kanalen om in real time te communiceren en de goederenstromen te volgen. Het ontbreken van uitrusting, waaronder röntgenapparatuur, en het gebrek aan opleiding van grenspersoneel belemmeren de verificatieprocessen en de bestrijding van verborgen vuurwapens en munitie.

([1]) UNODC, Global Study on Homicide. 2023. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/2023/GSH23_ExSum.pdf
([2]) UNODC, Global Study on Homicide. 2019. https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/global-study-on-homicide.html
([3]) UNODC, Global Study on Homicide. 2023. https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/2023/GSH23_ExSum.pdf

Ook de strafrechtelijke respons is ontoereikend. Sommige landen beschikken nog steeds niet over gespecialiseerde eenheden om illegale handel in vuurwapens te onderzoeken en te vervolgen. Strafrechtelijke onderzoeken om de herkomst van vuurwapens te traceren, ze in verband te brengen met meerdere plaatsen delict, en netwerken van illegale handel bloot te leggen, lopen vast door het ontbreken van protocollen en middelen om teruggevonden vuurwapens te onderzoeken.

Landen kampen niet alleen met een gebrek aan capaciteit om het aanbod aan vuurwapens en munitie te beheren, en ervoor te zorgen dat alleen gemachtigde gebruikers er toegang toe hebben. Ook de institutionele capaciteit om de illegale vraag naar vuurwapens en munitie en de risicofactoren die een vredescultuur op gemeenschapsniveau in de weg staan aan te pakken, is beperkt.

Om deze uitdagingen aan te pakken, verleent de afdeling Openbare Veiligheid van de Organisatie van Amerikaanse Staten (DPS/OAS), met financiering van de Europese Unie op grond van de Besluiten (GBVB) 2018/2010 en 2022/847 van de Raad, in het kader van het Program of Assistance for Control of Arms and Munitions (Pacam), sinds 2019 uitgebreide technische bijstand aan Latijns-Amerikaanse en Caribische staten om hun beleid ter bestrijding en voorkoming van illegale handel in vuurwapens en munitie te versterken. Het Pacam is het operationele mechanisme van de OAS om haar lidstaten te ondersteunen bij de aanpak van gewapend geweld door hun capaciteit te versterken om de in internationale instrumenten, zoals het Inter-Amerikaans Verdrag ter bestrijding van de illegale productie van en handel in vuurwapens, munitie, explosieven en aanverwant materiaal (Cifta), het VN-actieprogramma inzake SALW en het Wapenhandelsverdrag, vastgelegde regels na te leven en uit te voeren. Het Pacam verleent op hun verzoek ondersteuning aan de OAS-lidstaten door middel van een meerlagige aanpak:

— wetgevende steun om het normatieve kader voor vuurwapens te verbeteren;

— op maat gesneden, op behoeften gebaseerde en duurzame technische bijstand en capaciteitsopbouw met betrekking tot diverse aspecten van het beheer van vuurwapens en munitie gedurende de hele levensduur;

— bevorderen van preventieve initiatieven om de weerbaarheid van gemeenschappen tegen gewapend geweld te versterken door middel van de OASIS-methode en om de ongeoorloofde toegang tot vuurwapens te beperken.

In de periode van januari 2019 tot juli 2024 heeft de uitvoering van de twee GBVB-besluiten van de Raad in 28 Latijns-Amerikaanse en Caribische landen in de regio verschillende zinvolle resultaten opgeleverd:

— ontwikkeling van de Midden-Amerikaanse routekaart ter voorkoming van de illegale verspreiding van en handel in vuurwapens en munitie. Die routekaart werd in februari 2025 door de Midden-Amerikaanse landen aangenomen;

— wetgevingsbijstand aan 7 landen om hun normatieve kader voor vuurwapens te versterken;

— opleiding van meer dan 3 400 personeelsleden uit 28 landen op het gebied van goede praktijken en normen op het gebied van fysieke beveiliging en voorraadbeheer, markering en registratie van vuurwapens, en vernietiging van vuurwapens en munitie;

— ondersteuning van 16 landen bij het markeren van vuurwapens, onder meer door het doneren van markeermachines;

— vernietiging van meer dan 219 ton munitie en 85 000 in beslag genomen, verouderde of overtollige SALW in 6 landen;

— verbetering van de beveiliging van 16 opslagplaatsen voor vuurwapens en munitie in 8 landen;

— ontwikkeling van software voor inventariscontrole van vuurwapens en munitie voor institutionele voorraden, gebruikt door 15 instellingen in 9 landen;

— ontwikkeling van een regionaal communicatiemechanisme voor de legale overdracht van vergunningen voor vuurwapens en munitie, met inbegrip van nationale oplossingen voor landen die nog hun vergunningsprocedures nog op papier afhandelen;

— versterking van de levensvaardigheden voor 2 600 kwetsbare jongeren uit Honduras en Peru via naschoolse orkest en koorklassen;

— oprichting van een referentiecentrum voor slachtoffers van vuurwapengeweld in Honduras. Dat centrum verleende psychosociale steun aan meer dan 160 mensen en organiseerde voorlichtingsactiviteiten om het bewustzijn te vergroten;

— opleiding van meer dan 300 belanghebbenden uit de gemeenschap in El Salvador, Honduras en Peru op het gebied van geweldpreventie en slachtofferhulp;

— deelname van meer dan 2 800 burgers uit Honduras en Peru aan outreachactiviteiten en evenementen ter voorkoming van geweld om een cultuur van vrede te bevorderen.

Dankzij samenwerking met de Europese Unie is aanzienlijke vooruitgang geboekt in de strijd tegen de illegale handel in vuurwapens in de regio. Sommige landen hebben deelgenomen aan de regionale componenten van het project, zoals coördinatiemechanismen en workshops. In een kerngroep van landen was de impact breder.

Ondanks deze vooruitgang blijft het noodzakelijk om landen langdurige bijstand te verlenen om goede praktijken in stand te houden. De ervaring van de DPS/OAS heeft aangetoond dat volgehouden, op de behoeften afgestemde technische en operationele ondersteuning op lange termijn essentieel is om in de betrokken landen een draagvlak te creëren voor complexe beleidsmaatregelen, zoals vuurwapenbeheersing, en ervoor te zorgen dat die maatregelen consequent worden uitgevoerd. In deze nieuwe fase zal rekening worden gehouden met het belang van langetermijnstrategieën om zinvolle en duurzame veranderingen in het veiligheidsbeleid en de veiligheidssituatie teweeg te brengen.

Fase III zal nieuwe elementen bevatten die voortbouwen op de tijdens de fasen I en II geboekte vooruitgang, zoals gerichte bijstand om traceringspraktijken te verbeteren en het gebruik van en incidenten met vuurwapens op school te voorkomen. In deze vijf jaar hebben we de voorwaarden geschapen voor de invoering van deze nieuwe elementen, die een directe en nauwe relatie met de overheidsinstanties en een open dialoog over hun uitdagingen en behoeften vereisen. Als zodanig zal fase III niet alleen bijdragen tot de duurzaamheid van de bijstand die de afgelopen vijf jaar is verleend, maar wordt er ook een tandje bijgezet in de strijd tegen geweld in Noord- en Zuid-Amerika.

2. **Technische benadering**

In deze fase zullen zal de DPS/OAS blijven investeren in een holistische aanpak die strategieën voor de preventie van gewapend geweld en vuurwapenbeheersing combineert om zowel het ongeoorloofde aanbod van als de vraag naar vuurwapens en munitie aan te pakken door middel van vijf specifieke doelstellingen:

1. **De regelgevingskaders versterken om de illegale handel in vuurwapens in Noord- en Zuid-Amerika aan te pakken**

Een onderdeel van de actie is gericht op het versterken van de nationale rechtskaders om ervoor te zorgen dat die de operationele activiteiten voor vuurwapenbeheersing ondersteunen en alle dwingende bepalingen van de internationale regelgeving omvatten. Dat vergt een uitbreiding van de normen en richtsnoeren inzake belangrijke aspecten van de preventie van gewapend geweld en het beheer van vuurwapens en munitie gedurende de hele levensduur, en een vlottere toegankelijkheid daarvan voor nationale autoriteiten en technisch personeel.

In de vorige fase heeft de DPS/OAS drie nieuwe richtsnoeren ontwikkeld (vernietiging van SALW, fysieke beveiliging en voorraadbeheer (PSSM) van SALW, en preventie van gendergerelateerd vuurwapengeweld), die zijn goedgekeurd door het Raadgevend Comité van het Cifta en in de aanvullende documentatie zijn opgenomen als leidraad voor de toepassing van het verdrag. In deze fase zal de DPS/OAS die inspanningen voortzetten door de ontwikkeling van Cifta-richtsnoeren inzake programma's voor de vrijwillige wapeninlevering en veiligheids- en beveiligingsnormen voor particuliere beveiligingsondernemingen. Die onderwerpen zijn uitermate relevant voor de regio. In zwaar getroffen gemeenschappen circuleren aanzienlijke hoeveelheden vuurwapens. Mensen moeten bewust worden gemaakt van de risico's en worden aangemoedigd die wapens in te leveren om een cultuur van vrede en vreedzame conflictoplossing te bevorderen. Daarnaast blijven particuliere beveiligingsondernemingen uitbreiden in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. Miljoenen gewapende bewakers verlenen er diverse veiligheidsdiensten. Het is van cruciaal belang het gebruik van vuurwapens en munitie door particuliere beveiligingsbedrijven te reguleren om omleiding en misbruik van de vuurwapens in hun bezit tegen te gaan.

Bovendien zullen we het tijdens fase II ontwikkelde kennisplatform over vuurwapens voor het halfrond uitbreiden en blijven promoten. Dit platform is een centraal register van informatie en gegevens over de illegale handel in vuurwapens in de Amerika's. Het bestaat uit een openbaar deel met een bibliotheek van relevante publicaties en een zoekmachine waarmee gebruikers normen kunnen filteren naar belangstelling (zoals toepassingsgebied, aanbevelingsniveau enz.). Een deel van het platform is enkel toegankelijk voor geregistreerde gebruikers uit landen. Dat bevat een forum voor de uitwisseling van informatie, een overzicht van autoriteiten en een instrument dat landen in staat stelt hun tweejaarlijkse verslagen over de uitvoering van het Cifta elektronisch in te dienen. Die informatie wordt vervolgens opgenomen in dashboards om de capaciteiten van de staat en de lacunes in de uitvoering van het verdrag te beoordelen.

2. **De uitwisseling van kennis en informatie over de illegale handel in vuurwapens en de illegale verspreiding van SALW in de Amerika's vergroten**

Vanuit het besef dat er voortdurend gegevens moeten worden verzameld om een beter inzicht te verwerven in de illegale handel in vuurwapens in de regio en de belangrijkste lacunes in de institutionele capaciteit in kaart te brengen, streeft de DPS/OAS ernaar instrumenten die kennis genereren binnen het Cifta-kader te vergroten. Wij zullen via drie subregionale seminars opleiding aanbieden aan personeelsleden van de betrokken landen over het verzamelen en systematiseren van gegevens over de illegale handel in vuurwapens. Er zal ook geïndividualiseerde steun worden verleend aan landen om hen te helpen bij het invullen en indienen van de vragenlijst over de uitvoering van het Cifta, die specifieke variabelen bevat om de capaciteit van de staat te beoordelen op basis van beschikbare benchmarks (waaronder het Cifta, MOSAIC, IATG en andere normen).

In samenwerking met UNIDIR zullen wij een grondige analyse uitvoeren van de capaciteiten van de staat om de levenscyclus van SALW en munitie te beheren met behulp van de UNIDIR-methodologie. Die analyse zal landen in staat stellen gerichte strategieën uit te voeren om de vastgestelde lacunes aan te pakken.

3. **De capaciteit van de staat om de levenscyclus van SALW en munitie te beheren versterken, waarbij het risico op omleiding naar de illegale markt wordt beperkt**

Op operationeel niveau zal de DPS/OAS de nationale capaciteit voor het beheer van institutionele voorraden blijven vergroten en het risico op verlies, diefstal en omleiding van wapens en munitie beperken. Een en ander omvat opleiding en gerichte bijstand op het gebied van PSSM, met inbegrip van veiligheid, beveiliging, boekhouding, opslag, vervoer en hantering van wapens en munitie, alsook de vernietiging van in beslag genomen, overtollige of verouderde vuurwapens en munitie. Wat PSSM betreft, zullen wij de in voorgaande fasen ontwikkelde methodologie blijven toepassen om nationale operatoren op te leiden om opslagplaatsen te beoordelen. Op basis van de ingeschatte behoeften zullen we kleine verbeteringen aanbrengen aan de infrastructuur en beveiliging van die opslagplaatsen. Daarnaast zullen wij uitgebreide bijstand blijven verlenen voor vernietigingsprocessen, waarbij uitrusting, mentorschap, opleiding en certificering wordt aangeboden om ervoor te zorgen dat de internationale normen worden nageleefd. Deze technische bijstand zal worden geïntegreerd in activiteiten op het gebied van capaciteitsopbouw (opleiding, seminars, workshops) om duurzaamheid tot stand te brengen in het beheer van wapens en munitie gedurende de hele levensduur.

4. **De nationale systemen voor het stelselmatig traceren van illegale SALW versterken**

Door de steun die tijdens eerdere fasen werd geboden, met name op het gebied van markering en registratie, zijn belangrijke lacunes in de systematische traceringspraktijken en informatiebeheersystemen aan het licht gebracht. Die lacunes ondermijnen het vermogen van rechtshandhavingsambtenaren om illegale handel op te sporen, omleiding te voorkomen en samenwerking tussen landen te versterken. Om dit probleem aan te pakken en de betrekkingen met de autoriteiten te versterken, introduceert de DPS/OAS in fase III een nieuwe component ter versterking van de nationale systemen voor de systematische opsporing van illegale SALW. Voor dit initiatief wordt een partnerschap aangegaan met Interpol, dat op dit gebied ruime ervaring heeft opgebouwd door samen te werken met rechtshandhavingsinstanties. Dit onderdeel omvat een regionaal seminar om de uitwisseling van informatie tussen Latijns-Amerikaanse en Caribische landen over systematische tracering te bevorderen. Wij zullen tevens, als proefproject, uitgebreide technische bijstand verlenen aan een geselecteerd land, met inbegrip van de ontwikkeling van een protocol voor teruggevonden vuurwapens, met gestandaardiseerde operationele procedures, werkstromen en processen om ervoor te zorgen dat teruggevonden vuurwapens worden gesorteerd (rekening houdend met prioritaire criteria voor tracering en onderzoek), getraceerd en onderzocht, en waarbij een taskforce wordt ingezet om personeel van dat land te ondersteunen bij de uitvoering van het protocol en het traceren van vuurwapens uit een geselecteerde steekproef. Een en ander omvat de ontwikkeling van inlichtingenrapporten ter ondersteuning van het politiewerk.

5. **De risicofactoren in verband met gewapend geweld binnen gemeenschappen verminderen**

De DPS/OAS zal een holistische aanpak blijven hanteren om wapengeweld binnen gemeenschappen te voorkomen. Er komt een gericht beleid voor hoogrisicogroepen, die zowel dader als slachtoffer van geweld kunnen zijn. In dit kader zal de OASIS-methodologie van de DPS/OAS in één land worden toegepast, met naschoolse muzieklessen om de levensvaardigheden van risicojongeren te ontwikkelen; het aanbieden van psychosociale ondersteuning; het bevorderen van bewustmakingsactiviteiten in de gemeenschap via een referentiecentrum voor slachtoffers van gewapend geweld; en opleiding van belanghebbenden uit de gemeenschap over preventie van gewapend geweld. Daarnaast zal fase III ook gericht zijn op het voorkomen van vuurwapengerelateerd geweld op scholen door opleidingen aan te bieden aan opleiders en schoolpersoneel over preventiestrategieën, interventie en bijstand voor slachtoffers van vuurwapengerelateerd geweld. Aanvullend komen er workshops voor journalisten en influencers om de berichtgeving over vuurwapengerelateerd geweld te verbeteren. Het doel is voorkomen dat die incidenten zich blijven herhalen en de betrokkenheid erbij te verminderen. We zullen ook blijven voortbouwen op de voortgang van fase II door opleiders te vormen om kennis en goede praktijken op het gebied van de preventie van gendergerelateerd geweld met vuurwapens te verspreiden. Tot slot zullen we, op basis van de eerste werkzaamheden van fase II, technische bijstand bieden voor bewustmakingscampagnes en vrijwillige programma's voor de overlevering van wapens teneinde de illegale wapentrafiek in zwaar getroffen gemeenschappen terug te dringen.

6. **De subregionale samenwerking versterken door de ontwikkeling en uitvoering van de subregionale routekaart inzake vuurwapens**

In fase II van de samenwerking heeft de DPS/OAS, in overleg met het Regionaal Centrum van de Verenigde Naties voor vrede, ontwapening en ontwikkeling in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (UNLIREC) en het Midden-Amerikaans Integratiesysteem (SICA), de Midden-Amerikaanse routekaart ter voorkoming van de illegale verspreiding van en handel in vuurwapens en munitie ontwikkeld. In fase III zal de DPS/OAS een follow-upmechanisme opzetten om de uitvoering van die routekaart inzake vuurwapens te ondersteunen, conform het mandaat van de Algemene Vergadering van de Organisatie van Amerikaanse Staten ([4]). De structuur van het follow-upmechanisme zal worden bepaald in overleg met de deelnemende landen, rekening houdend met de geleerde lessen en goede praktijken van de andere routekaarten, waaronder:

— het opzetten van een monitoring- en evaluatiekader (M&E) voor de routekaart, met inbegrip van de aanwijzing van M&E-contactpunten en de ontwikkeling van een webplatform voor de verslaglegging over de uitvoering van de routekaart door de staten;

— bijstand verlenen aan staten bij het verzamelen van de basisbeoordelingen, met inbegrip van technische ondersteuning van staten voor het gebruik van het M&E-kader, en ondersteuning bij het verzamelen van de nodige gegevens;

— organisatie van jaarlijkse bijeenkomsten van staten na de goedkeuring van de routekaart;

— regelmatige bijeenkomsten van uitvoerende partners, overheidsinstanties en donoren (afzonderlijk en gezamenlijk);

— nationale workshops en verlenen van technische bijstand voor landen om nationale actieplannen te ontwikkelen, rekening houdend met de algemene doelstellingen van de routekaart, met inbegrip van opleiding, bewustmaking en een-op-een-mentorschap voor landen.

Via fase III zal de DPS/OAS verder werken aan belangrijke elementen van het follow-upmechanisme, zoals het organiseren van een jaarlijkse bijeenkomst, het opzetten van het M&E-kader, en het ondersteunen van enkele landen met basisbeoordelingen en nationale actieplannen. De DPS/OAS zal donoren om extra bijdragen vragen om het kader voor de uitvoering van de Midden-Amerikaanse routekaart voor vuurwapens te versterken.

Gezien het belang van de Andeslanden (Bolivia, Colombia, Ecuador en Peru) voor een coherentere en meer geïntegreerde aanpak van de illegale handel in vuurwapens, vanwege de specifieke behoeften van de subregio (die wordt gekenmerkt door de lokale dynamiek van bendes, drugsstromen en illegale mijnbouw), zal de DPS/OAS in fase III het proces voor de ontwikkeling van de routekaart inzake vuurwapens voor de Andeslanden opstarten. In deze eerste fase zullen we de behoeften en prioriteiten van de landen in kaart brengen en een ontwerproutekaart opstellen op basis van nationale en regionale workshops met vertegenwoordigers van de overheden. Wij zullen ook op zoek gaan naar andere financieringsbronnen ter aanvulling van de middelen van de Europese Unie en in fase III trachten de routekaart vast te stellen.

Samenvatting en uitvoeringsaanpak

Door deze talrijke gebieden aan te pakken, beoogt de actie zowel in te spelen op de behoeften van de betrokken landen als duurzame veranderingen op lange termijn te bevorderen. De activiteiten om de vuurwapencontrole te versterken en het aanbod aan vuurwapens te verminderen, zullen worden aangevuld met preventieve maatregelen om de vraag te verminderen in gemeenschappen die hard worden getroffen door gewapend geweld.

De DPS/OAS zal de actie via het Pacam coördineren en uitvoeren in samenwerking met andere agentschappen en nationale autoriteiten. Met behulp van politieke OAS-fora en communicatiekanalen zal de DPS/OAS nagaan welke landen steun nodig hebben en met die landen samenwerken om op maat gesneden bijstandsplannen op te stellen. Dit project voorziet in een specifieke en op maat gesneden aanpak voor elk land, waarbij wordt erkend dat de behoeften en leemtes verschillen. Niet alle landen zullen in het kader van alle projectonderdelen steun krijgen. De DPS/OAS zal de beproefde methode van het Pacam blijven gebruiken: de behoeften in kaart brengen, overleg plegen met de autoriteiten, bijstandsplannen opstellen, uitvoeren van missies. De DPS/OAS zal ook deelnemen aan coördinatiemechanismen om dubbel werk te voorkomen, zoals het blijven ondersteunen van Caribische landen via de Caribische routekaart inzake vuurwapens.

([4]) "27. Te verzoeken dat het SMS, via het dynamische aankoopsysteem en in het kader van het Pacam, een vrijwillig programma: a) ondersteuning verleent voor de ontwikkeling en uitvoering van de Midden-Amerikaanse routekaart ter voorkoming van de illegale verspreiding van en handel in vuurwapens en munitie, in overleg met het SICA en het UNLLIREC, met inbegrip van het opzetten van een follow-upmechanisme om de vooruitgang te monitoren en een effectieve coördinatie tussen overheden, uitvoerende partners en donoren te bevorderen." (AG/RES. 3009 – LIII-O/23, goedgekeurd op 23 juni 2023).

Gender- en mensenrechtenperspectief

Gezien de uiteenlopende gevolgen van gewapende conflicten voor kwetsbare personen wordt in fase III een gender- en mensenrechtenperspectief behouden. Dit betekent onder meer dat vrouwen op alle niveaus bij de uitvoering van projecten worden betrokken en dat gelijke deelname van vrouwen aan projectactiviteiten wordt aangemoedigd. De activiteiten inzake geweldpreventie zullen gericht zijn op de veiligheids- en beveiligingsbehoeften van vrouwen en meisjes in hun gemeenschappen en op hun betrokkenheid bij het vinden van oplossingen voor die problemen. Voorts zullen bepaalde componenten uitsluitend gericht zijn op de aanpak van gendergerelateerd geweld.

7. **Algemene doelstelling**

Vergroting van de capaciteit van de Latijns-Amerikaanse en Caribische landen om gewapend geweld in de regio te bestrijden door de verspreiding van en de illegale handel in vuurwapens en munitie te beheersen, en door het gebruik van vuurwapens in zwaar getroffen gemeenschappen te voorkomen.

8. **Beschrijving van de interventiestrategieën van de projecten**

Doelstelling 1: de regelgevingskaders versterken om de illegale handel in vuurwapens in de Amerika's aan te pakken

Activiteiten

— Verlenen van technische bijstand aan landen om hun wetgevings- en normatief kader te herzien, rekening houdend met internationale normen, interne harmonisatie van mandaten, en de integratie van een genderperspectief;

— Opstellen van Cifta-richtsnoeren om programma's voor vrijwillige wapeninlevering te ontwikkelen, te plannen, uit te voeren en te evalueren;

— Opstellen van Cifta-richtsnoeren met aanbevelingen op het gebied van veiligheids- en beveiligingsnormen die particuliere beveiligingsbedrijven moeten handhaven om te voorkomen dat SALW en munitie worden omgeleid naar de illegale markt;

— Promoten van het kennisplatform over vuurwapens voor het halfrond, met inbegrip van een geoptimaliseerd zoekinstrument om de toegang tot Cifta-normen en -richtsnoeren te vergemakkelijken (ontwikkeld tijdens fase II).

Resultaten

— Wetgevingsbijstand verleend aan ten minste drie landen in de regio ter verbetering van het nationale normatieve kader voor vuurwapens, rekening houdend met internationale normen en een genderperspectief;

— Er is een betere toegang tot regionale instrumenten om landen te ondersteunen bij alle aspecten van vuurwapenbeheersing (zowel aan de vraag- als aanbodzijde) door het ontwikkelen en beschikbaar stellen van: i) Cifta-richtsnoeren om programma's voor vrijwillige wapeninlevering te ontwikkelen, te plannen, uit te voeren en te evalueren; en ii) Cifta-richtsnoeren inzake veiligheids- en beveiligingspraktijken voor particuliere beveiligingsbedrijven die vuurwapens gebruiken;

— Het kennisplatform over vuurwapens voor het halfrond is uitgebreid en bekendgemaakt onder belanghebbenden in de regio.

Doelstelling 2: uitwisselen van kennis en informatie over de illegale handel in vuurwapens en de illegale verspreiding van SALW in de Amerika's vergroten

Activiteiten

— Alomvattende beoordeling van de capaciteit van de staat om de levenscyclus van SALW en munitie te beheren (rekening houdend met de methode van UNIDIR voor de basisbeoordeling van het beheer van wapens en munitie);

— Aan de hand van de Cifta-vragenlijst bepalen welke capaciteit de staat heeft om de illegale handel in vuurwapens te beheren, te voorkomen, te controleren en te vervolgen;

— Opleiden van personeel van de betrokken landen om gegevens over de illegale handel in en de illegale verspreiding van SALW te verzamelen en te systematiseren, rekening houdend met het genderperspectief.

Resultaten

— Basisbeoordeling UNIDIR WAM uitgevoerd in één land van de regio;

— Cifta-vragenlijst in de regio uitgerold, waarbij ten minste 60 % van de Cifta-staten die partij zijn, hun antwoorden hebben ingediend;

— Verslag opgesteld, gepubliceerd en verspreid met de belangrijkste bevindingen van de toepassing van de Cifta-vragenlijst;

— Drie virtuele subregionale seminars (Mesoamerica, Zuid-Amerika en het Caribisch gebied) gehouden, met elk ten minste twintig deelnemers, om het personeel van de betrokken landen op hoog niveau bewust te maken van instrumenten voor gegevensverzameling over de illegale handel in vuurwapens en illegale verspreiding, alsook van technieken en strategieën om de gegevensverzameling en -systematisering te verbeteren.

Doelstelling 3: de capaciteit van de staat om de levenscyclus van SALW en munitie te beheren versterken, waarbij het risico op omleiding naar de illegale markt wordt beperkt

Activiteiten

— Ontwikkelen en organiseren van gespecialiseerde opleiding voor personeel van de betrokken landen op het gebied van wapen- en munitiebeheer (WAM), onder meer op het gebied van PSSM, markering en registratie, campagnes voor vrijwillige wapeninlevering en vernietiging van SALW en munitie, met inachtneming van internationale normen en goede praktijken;

— Internationaal certificeren van geavanceerde explosievenopruiming (EOD-3) aan nationaal personeel, in samenwerking met het Spaanse Ministerie van Defensie;

— Verlenen van technische en materiële bijstand, en certificering van nationale vernietigingsprocessen van geconfisqueerde, verouderde of overtollige SALW en munitie;

— Verlenen van technische en materiële bijstand voor het beoordelen en verbeteren van de infrastructuur van nationale opslagplaatsen voor SALW en munitie, overeenkomstig de Cifta-normen, Mosaic en IATG.

— Organiseren van één workshop voor gebruikers van de inventariscontrolesoftware voor wapens en munitie (SAM), ontwikkeld tijdens fase I en uitgebreid in fase II, om uitdagingen en vereisten voor upgrades in kaart te brengen;

— Verstrekken van SAM aan nationale instellingen van OAS-lidstaten die dit nodig hebben, met inbegrip van opleiding en helpdeskondersteuning van gebruikers;

— Testen van het initiële concept van de elektronische oplossing van het regionale communicatiemechanisme voor de overdracht van vergunningen voor vuurwapens en munitie (MCTA), dat tijdens fase II is ontwikkeld;

— Ontwikkelen van de facultatieve modules van het regionale communicatiemechanisme voor de overdracht van vergunningen voor wapens en munitie (MCTA), en van de aanvullende functies, rekening houdend met de feedback die de proeflanden hebben ontvangen;

— Ondersteunen van de uitrol van het nationale vergunningensysteem voor in- en uitvoercontrole in landen, dat tijdens fase II is ontwikkeld, en van de aanpassing aan nationale normen en processen.

Resultaten

— Ten minste 50 000 SALW en 100 ton overtollige, verouderde en/of in beslag genomen munitie, vernietigd door middel van bijstand en/of certificering in het kader van het project;

— Ten minste 400 nationale personeelsleden uit tien landen hebben opleiding gekregen over de toepassing van goede praktijken van WAM en hun kennis hierover verbeterd;

— Ten minste dertig nationale personeelsleden uit tien OAS-lidstaten werden gecertificeerd in EOD-3, in het kader van een partnerschap met het Spaanse Ministerie van Defensie;

— De beveiliging van institutionele voorraden in ten minste vijf nationale depots/opslagplaatsen voor SALW en munitie in de regio is verbeterd;

— Grotere capaciteit gecreëerd voor het inventariseren en bijhouden van SALW en munitie in depots van nationale instellingen door de verbetering en verspreiding van SAM;

— Van ten minste drie OAS-lidstaten het vermogen versterkt om internationale overdrachten van SALW en munitie te controleren door het instellen van het nationale vergunningensysteem;

— Het regionale communicatiemechanisme voor de overdracht van vergunningen voor wapens en munitie (MCTA) werd volledig ontwikkeld en getest door de OAS-lidstaten.

Doelstelling 4: de nationale systemen voor het stelselmatig traceren van illegale SALW versterken

Activiteiten

— Organiseren van subregionale workshops voor de uitwisseling van informatie over goede praktijken voor het traceren van illegale SALW;

— Ontwikkelen van nationale protocollen voor teruggevonden vuurwapens om het systematisch traceren en onderzoeken van teruggevonden vuurwapens mogelijk te maken, in partnerschap met Interpol;

— Technisch bijstaan van nationale autoriteiten bij het identificeren en traceren van teruggevonden vuurwapens, en genereren van inlichtingen voor onderzoekseenheden;

— In kaart brengen van de belangrijkste lacunes in registratiesystemen en gegevensverzameling die de binnenlandse en internationale tracering van teruggevonden vuurwapens belemmeren, en verlenen van technische bijstand en middelen om deze nationale systemen/databanken te versterken of op te zetten, rekening houdend met de vastgestelde lacunes;

— Technische en materiële bijstand verlenen op het gebied van markering en registratie, met name aan de lidstaten die in eerdere fasen van de samenwerking met de Europese Unie bijstand hebben ontvangen.

Resultaten

— In één OAS-lidstaat meer capaciteit gecreëerd om teruggevonden SALW te traceren door het ontwikkelen van een protocol voor teruggevonden vuurwapens, het aanbieden van technische bijstand voor het traceren van vuurwapens, en het verbeteren van systemen en apparatuur die nodig zijn voor binnenlandse en internationale tracering;

— Een regionaal seminar georganiseerd, met ten minste 20 deelnemers, ter verspreiding van goede praktijken, Cifta-traceringskaders (waaronder de aanwijzing van contactpunten voor tracering) en uitwisseling van informatie;

— Vijf nationale instellingen van de OAS-lidstaten geholpen bij het verbeteren van hun capaciteit voor het markeren en bijhouden van gegevens.

Doelstelling 5: de risicofactoren in verband met gewapend geweld op gemeenschapsniveau verminderen

Activiteiten

— Organiseren van dagelijkse buitenschoolse activiteiten ter versterking van de levensvaardigheden van risicojongeren via de OASIS-methode in één OAS-lidstaat;

— Oprichten van een referentiecentrum voor psychosociale ondersteuning van slachtoffers van gewapend geweld in ten minste één hotspotgemeenschap van één OAS-lidstaat;

— Op lokaal niveau opleiden van beleidsmakers, overheidsfunctionarissen, dienstverleners, opvoeders, ouders en het maatschappelijk middenveld in het voorkomen van geweld met vuurwapens;

— Ontwikkelen en aanbieden van een regionaal onderwijsprogramma (via een grootschalige open onlinecursus en een opleiding voor opleiders) voor opvoeders, schoolpersoneel en andere autoriteiten over de wijze waarop het gebruik van vuurwapens op scholen kan worden aangepakt en voorkomen;

— Opleiden van nationaal overheidspersoneel (door middel van een hybride aanpak met fysieke modules en een grootschalige open onlinecursus) in de preventie van gendergerelateerd geweld door het gebruik van vuurwapens;

— Organiseren van workshops met journalisten en digitale influencers om de aandacht te vestigen op risicofactoren voor vuurwapengerelateerd geweld en op te roepen tot actie op het gebied van onderbreking en preventie van geweld;

— Technische en materiële bijstand leveren aan één OAS-lidstaat bij de ontwikkeling en uitvoering van programma's voor risicobewustzijn en vrijwillige wapeninlevering in geselecteerde gemeenschappen.

Resultaten

— Ten minste 300 risicojongeren (waaronder jongeren die al in aanraking zijn gekomen met de wet) hebben hun levensvaardigheden verbeterd via opleiding en dagelijkse naschoolse activiteiten;

— Eén referentiecentrum voor psychosociale ondersteuning voor slachtoffers van gewapend geweld opgericht in één gemeenschap, dat i) geïndividualiseerde psychosociale steun biedt aan ten minste 100 overlevenden van geweld en/of personen die het risico lopen gewapend geweld te plegen of te ondervinden; en ii) thematische workshops over geweldpreventie en outreachactiviteiten organiseert binnen de schoolgemeenschap en lokale participatieruimten;

— Op lokaal niveau ten minste 200 beleidsmakers, overheidsfunctionarissen, dienstverleners, opvoeders, ouders en het maatschappelijk middenveld opgeleid op het gebied van de preventie van gewapend geweld;

— Ten minste 150 opvoeders, schoolpersoneel en andere betrokken nationale autoriteiten opgeleid om het gebruik van vuurwapens in scholen aan te pakken en te voorkomen;

— Ten minste 150 overheidsfunctionarissen en personen uit het maatschappelijk middenveld opgeleid op het gebied van de preventie van gendergerelateerd geweld met misbruik van vuurwapens, onder wie 15 personen die zijn opgeleid om kennismultiplicatoren te worden via de opleiding van opleiders;

— Ten minste 25 journalisten en digitale influencers hebben door hun deelname aan de workshop over de preventie van vuurwapengerelateerd geweld hun bewustzijn van de risicofactoren hiervan vergroot.

— Voorlichting over risico's en vrijwillige wapeninleveringscampagnes uitgevoerd in gemeenschappen in één land, wat heeft bijgedragen aan de vermindering van de vraag naar en beschikbaarheid van vuurwapens.

Doelstelling 6: de subregionale samenwerking versterken door de ontwikkeling en uitvoering van de subregionale routekaart inzake vuurwapens

Activiteiten

— Vaststellen van een monitoring- en evaluatiekader voor de Midden-Amerikaanse routekaart inzake vuurwapens, waaronder het ontwikkelen van elektronische instrumenten ter ondersteuning van gegevensverzameling en -analyse;

— Verlenen van technische bijstand aan Midden-Amerikaanse landen met betrekking tot het toezicht op en de evaluatie van de routekaart, met inbegrip van steun voor het uitvoeren van basisbeoordelingen, opleiding van nationaal personeel bij het gebruik van het kader voor monitoring en evaluatie, en continue bijstand verlenen om de nodige gegevens te verzamelen;

— Organiseren van één fysieke jaarlijkse bijeenkomst van staten, donoren en uitvoerende partners van de Midden-Amerikaanse routekaart inzake vuurwapens;

— Twee keer per jaar organiseren van virtuele bijeenkomsten van uitvoerende partners, overheidsinstanties en donoren (afzonderlijk en gezamenlijk);

— Organiseren van nationale workshops en verlenen van technische bijstand voor Midden-Amerikaanse landen om nationale actieplannen te ontwikkelen, rekening houdend met de algemene doelstellingen van de routekaart, met inbegrip van opleiding, en een-op-een-mentorschap voor landen.

Resultaten

— Monitoring- en evaluatiekader voor de Midden-Amerikaanse routekaart inzake vuurwapens door de deelnemende landen ontwikkeld en goedgekeurd;

— Basisbeoordeling uitgevoerd in ten minste 50 % van de Midden-Amerikaanse deelnemende landen;

— Eén fysieke jaarlijkse bijeenkomst van de Midden-Amerikaanse routekaart voor vuurwapens gehouden;

— Zes virtuele bijeenkomsten van de Midden-Amerikaanse routekaart inzake vuurwapens georganiseerd met uitvoerende partners, overheidsinstanties en donoren;

— Ten minste 40 % van de aan de Midden-Amerikaanse routekaart inzake vuurwapens deelnemende landen met nationale actieplannen zijn ontwikkeld en goedgekeurd;

— Ontwerp van de Andesroutekaart voor vuurwapens opgesteld en overeengekomen met de Andeslanden.

9. **Looptijd**

De totale duur van de uitgebreide regionale fase III wordt op 36 maanden geraamd.

10. **Technische uitvoeringsinstantie**

De technische uitvoering van dit programma wordt toevertrouwd aan de afdeling openbare veiligheid van het secretariaat-generaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten (DPS/OAS). De DPS/OAS bevindt zich in een unieke positie om de landen van Amerika te ondersteunen, gezien zijn dubbele rol van technisch co-secretariaat van het Cifta en technisch en operationeel orgaan van de OAS op dit gebied. In deze hoedanigheid heeft de DPS/OAS een staat van dienst wat betreft de uitvoering van projecten en programma's ter ondersteuning van de lidstaten van de OAS bij het nakomen van hun verplichtingen om hun vuurwapenvoorraden te beveiligen, om wetgevende maatregelen te nemen met het oog op de strafbaarstelling van illegale vervaardiging van en handel in vuurwapens in het nationale recht, om te eisen dat vuurwapens worden gemarkeerd en om met andere partijen bij het Cifta informatie uit te wisselen met betrekking tot het traceren van informatie en patronen inzake illegale handel. Geen enkele andere regionale of subregionale organisatie die in heel de Amerika's actief is, heeft voldoende politieke invloed, technische deskundigheid en geografische reikwijdte om alle Amerikaanse staten te ondersteunen en bij te staan.

Tijdens fase III zal de DPS/OAS blijven coördineren en samenwerken met andere instellingen en organisaties. Sinds fase I zijn strategische partnerschappen tot stand gebracht met entiteiten die Latijns-Amerikaanse en Caribische landen ondersteunen om dubbel werk te voorkomen en de doeltreffendheid van de actie te maximaliseren. Tot deze partners behoren het Regionaal Centrum van de Verenigde Naties voor vrede, ontwapening en ontwikkeling in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (UN-LiREC), het Bureau van de Verenigde Naties voor drugs- en misdaadbestrijding (UNODC), het VN-Instituut voor Ontwapeningsonderzoek (UNIDIR), het Agentschap van de Caribische Gemeenschap voor de uitvoering van criminaliteit en veiligheid (CARICOM IMPACS), de Inter-Amerikaanse Defensieraad, het adviesteam voor munitiebeheer van het Internationaal Centrum voor humanitaire ontmijning van Genève (AMAT-GICHD) en Interpol.

11. **Relevantie**

— **Regionale relevantie**

Er is weliswaar aanzienlijke vooruitgang geboekt bij het consolideren van de democratie en op het gebied van sociaal-economische ontwikkeling, maar de Latijns-Amerikaanse en Caribische landen kampen nog met enorme uitdagingen bij het bevorderen van de veiligheid van hun burgers en gemeenschappen. Openbare veiligheid, of het gebrek daaraan, is een hoge prioriteit voor zowel burgers als overheidsinstanties in de regio. Noord- en Zuid-Amerika blijft een van de meest gewelddadige regio's ter wereld. Deskundigen wijzen op de beschikbaarheid van en de onbeperkte toegang tot vuurwapens als risicofactoren voor het vaak voorkomend dodelijk geweld. Dit probleem wordt nog versterkt door de toenemende complexiteit van georganiseerde criminele groepen, die hun activiteiten hebben uitgebreid en tegenwoordig de illegale wapenhandel domineren. Die groepen zijn getransformeerd van verticale naar netwerkorganisaties, waardoor hun illegale activiteiten efficiënter en rendabeler zijn geworden en wat het moeilijker maakt om overtreders op te sporen en te identificeren.

Het is duidelijk dat de illegale handel in vuurwapens en de beschikbaarheid van vuurwapens aanzienlijke gevolgen hebben voor de regio en een van de belangrijkste uitdagingen voor de regionale en mondiale veiligheid vormen. Dit komt tot uiting in verschillende politieke en juridische verbintenissen die de landen in de regio zijn aangegaan, waaronder:

— het ratificeren van het Cifta-verdrag en andere internationale instrumenten, zoals het Wapenhandelsverdrag en het VN-Vuurwapenprotocol;

— actieve deelname aan vrijwillige kaders, zoals het VN-actieprogramma inzake SLAW en het mondiaal kader voor het beheer van conventionele munitie gedurende de gehele levenscyclus;

— goedkeuring van de Caribische en Midden-Amerikaanse routekaart inzake vuurwapens.

Het Cifta legt verscheidene verplichtingen op aan de staten die partij zijn, waaronder de vaststelling van rechtsmacht voor strafbare feiten; de verplichte markering van vuurwapens; het bijhouden van registers voor tracering; betere controles op overdrachten, en grensoverschrijdende samenwerking. De tweede actie van het Cifta versterkt de doelstellingen van de Cifta-staten die partij zijn op deze gebieden, in overeenstemming met het VN-actieprogramma en -Vuurwapenprotocol. Binnen dit kader fungeert dit project als hefboom om landen technische bijstand te verlenen bij het operationaliseren van de verbintenissen en bepalingen van deze verdragen, met name het Cifta.

— **Afstemming op de prioriteiten van de Europese Unie**

De doelstellingen, activiteiten en verwachte resultaten van dit project sluiten aan bij de doelstellingen en de aanpak van de EU-strategie "Wapens beveiligen, burgers beschermen" ([5]), waarbij wordt uitgegaan van een multilateraal perspectief om de betrokkenheid in alle regio's van de wereld te bevorderen. Door met de OAS samen te werken, zal deze actie synergieën tussen de EU en de OAS en, bij uitbreiding, tussen Europa en de Amerika's blijven bevorderen om gewapend geweld en criminele activiteiten terug te dringen. Deze actie zal met name het werk van de Europese Unie in de regio vooruithelpen door gerichte steun te verlenen aan landen die ernstig worden getroffen door de proliferatie van, de buitensporige accumulatie van en de handel in SALW.

In fase III komen met name de volgende prioriteiten van de strategie aan de orde:

2.1. Aanscherping van het normatieve kader: de activiteiten van doelstelling 1 moeten ervoor zorgen dat de landen hun wetgeving aan de internationale normen aanpassen en over instrumenten beschikken om de uitvoering van de internationale verdragen en conventies te bevorderen;

2.2.2. Controles op de uitvoer van vuurwapens en munitie daarvoor: de bevordering van het nationale vergunningensysteem en de ontwikkeling van een regionaal communicatiemechanisme voor de legale overdracht van vergunningen voor vuurwapens en munitie, in doelstelling 3, wijst op het belang van controle op de legale handel om omleiding naar de illegale markt te voorkomen;

2.2.3. Veilig beheer van SALW- en munitievoorraden: doelstelling 3 omvat een reeks activiteiten die gericht zijn op PSSM, waaronder de opleiding van ambtenaren en technische en materiële bijstand voor de verbetering van praktijken en faciliteiten, overeenkomstig de internationale normen voor Mosaics en IATG's;

2.2.4. Verantwoorde verwijdering van SALW en munitie daarvoor: doelstelling 3 omvat opleiding, materiële bijstand, toezicht en certificering van de vernietigingsprocessen van vuurwapens en munitie voor landen die dat nodig hebben;

2.2.5. Horizontale kwesties: In alle doelstellingen van de actie zullen wij inzetten op oplossingen en strategieën om de illegale handel in vuurwapens aan te pakken via een alomvattende benadering, met inbegrip van horizontale kwesties zoals genderresponsiviteit en het gebruik van informatietechnologie.

Daarnaast is deze actie ook afgestemd op het EU-actieplan 2020-2025 inzake illegale vuurwapenhandel, gezien de daarin vier vastgelegde prioriteiten:

— Prioriteit 1: De legale markt vrijwaren en onttrekking beperken

— Prioriteit 2: Het is belangrijk een duidelijker beeld van de situatie te krijgen

— Prioriteit 3: Druk op criminele markten opvoeren

— Prioriteit 4: Internationale samenwerking intensiveren

Veel van de activiteiten en verwachte resultaten van deze actie zullen bijdragen tot het verminderen van de onttrekking aan statelijke en niet statelijke gemachtigde gebruikers (zoals het aanbieden van technische bijstand op het gebied van PSSM, markering en vernietiging), alsook tot het vergroten van de doeltreffendheid van maatregelen om de illegale handel in vuurwapens aan te pakken door een alomvattende traceringsstrategie voor rechtshandhavingsinstanties te bevorderen. Daarnaast breidt de Europese Unie via de actie de steun aan de Amerika's en de reikwijdte van haar agenda voor internationale samenwerking uit. Zoals vermeld, zijn de Amerika's de regio die het hardst wordt getroffen door vuurwapengerelateerd geweld, dat niet alleen de veiligheid in de regio in gevaar brengt, maar ook schadelijke gevolgen heeft in andere delen van de wereld, waaronder Europa, zoals regio-overschrijdende routes van illegale vuurwapenhandel, en irreguliere migratie als gevolg van de instabiliteit van Noord- en Zuid-Amerika.

De doelstellingen, activiteiten en verwachte resultaten van dit project sluiten nauw aan bij de doelstellingen en de aanpak van de EU-strategie "Wapens beveiligen, burgers beschermen" ([6]), waarbij de nadruk ligt op een multilateraal perspectief om de betrokkenheid tussen regio's te bevorderen. Door met de OAS samen te werken, zal dit initiatief synergieën tussen de EU en de OAS en, bij uitbreiding, tussen Europa en de Amerika's blijven creëren om gewapend geweld en criminele activiteiten terug te dringen. Specifiek zal dit project het werk van de Europese Unie in de regio onder de aandacht brengen door gerichte steun te verlenen aan landen die ernstig worden getroffen door de proliferatie van, de buitensporige accumulatie van en de handel in SALW.

([5]) "Wapens beveiligen, burgers beschermen": EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens (SALW), en munitie daarvoor, aangenomen door de Europese Raad op 19 november 2018.

([6]) "Wapens beveiligen, burgers beschermen": EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens (SALW), en munitie daarvoor, aangenomen door de Europese Raad op 19 november 2018.

In fase III komen de volgende prioriteiten van de EU-strategie aan de orde:

Aanscherping van het normatieve kader: De activiteiten van doelstelling 1 zijn erop gericht ervoor te zorgen dat landen hun wetgeving afstemmen op de internationale normen en over de nodige instrumenten beschikken om internationale verdragen en conventies uitvoer te leggen.

Controles op de uitvoer van vuurwapens en munitie daarvoor: Doelstelling 3 bevordert nationale vergunningensystemen en regionale communicatiemechanismen voor de legale overdracht van vergunningen voor vuurwapens en munitie, gezien het belang van controle op de legale handel om omleiding naar de illegale markt te voorkomen.

Veilig beheer van SALW- en munitievoorraden: Doelstelling 3 omvat activiteiten die gericht zijn op PSSM, waaronder de opleiding van ambtenaren en verlening van technische en materiële bijstand voor de verbetering van praktijken en faciliteiten, overeenkomstig de internationale normen voor Mosaics en IATG's.

Verantwoorde verwijdering van SALW en munitie daarvoor: Doelstelling 3 omvat ook opleiding, materiële bijstand, toezicht en certificering van de vernietigingsprocessen van vuurwapens en munitie voor landen die een dergelijke ondersteuning nodig hebben.

Horizontale kwesties: Bij alle doelstellingen zet de actie in op alomvattende oplossingen om de handel in vuurwapens aan te pakken, waarbij horizontale kwesties zoals genderresponsiviteit en het gebruik van informatietechnologie worden meegenomen.

Deze actie is ook afgestemd op het EU-actieplan 2020-2025 inzake illegale vuurwapenhandel, waarin vier prioriteiten zijn vastgelegd:

De legale markt vrijwaren en onttrekking beperken: De activiteiten en de verwachte resultaten zijn erop gericht om door middel van technische bijstand op het gebied van PSSM, markering en vernietiging de omleiding door statelijke en niet statelijke gemachtigde gebruikers te verminderen.

Het is belangrijk een duidelijker beeld van de situatie te krijgen: De alomvattende traceringsstrategie die met deze actie wordt bevorderd, zal de maatregelen ter bestrijding van de illegale handel in vuurwapens door rechtshandhavingsinstanties doeltreffender maken.

Druk op criminele markten opvoeren: Doordat de illegale handel in SALW wordt aangepakt en de samenwerking met de rechtshandhavingsinstanties wordt versterkt, helpt deze actie de druk op criminele markten te verhogen.

Internationale samenwerking intensiveren: Deze actie versterkt de steun die wordt geboden aan Noord- en Zuid-Amerika en breidt de EU-agenda voor internationale samenwerking uit. De Amerika's worden als regio hard getroffen door vuurwapengerelateerd geweld, dat de veiligheid in gevaar brengt en wereldwijd schadelijke gevolgen heeft, waaronder regio-overschrijdende illegale vuurwapenroutes en irreguliere migratie als gevolg van regionale instabiliteit.

Door deze prioriteiten aan te pakken, draagt het project bij tot het terugdringen van vuurwapengerelateerd geweld in de Amerika's en verhoogt het de regionale en internationale veiligheid, waaruit blijkt dat de EU vastbesloten is stabiliteit en veiligheid in alle regio's te bevorderen.

12. **Verslaglegging**

De DPS/OAS zal geregeld verslagen opstellen, in overeenstemming met de overeengekomen delegatieovereenkomst.